

Til Kommunal- og distriktsdepartementet

DERES REF.: 24/1198

VÅR REF.: Heidi Finstad

Oslo, 12. juni 2023

Innspill til planretningslinjene for arealbruk og mobilitet

Treindustrien er bransjeorganisasjon for norske produsenter av byggematerialer i tre, slik som konstruksjonsvirke, panel, kledning, terrassebord, limtre og elementer. Virksomhetene i Treindustrien er hjørnesteinsbedriften i mange lokalsamfunn, og spiller en nøkkelrolle i den skog- og trebaserte verdikjeden. Her brukes fornybart norsk tømmer som råstoff i mange sammensatte prosesser og produksjonslinjer, som i sin tur leverer bærekraftige og innovative løsninger til byggeprosjekter i hele Norge. Bedriftene avhenger av forutsigbarhet fordi produktet fra ett ledd i verdikjeden ofte utgjør råstoffet i det neste (leddet i verdikjeden). Næringen pekes på som et innsatsområde i Grønt industriløft, og lønnsomhet i næringen er en forutsetning for å nå disse målene.

Kommunens rolle som arealmyndighet er viktig for Treindustrien, og disponeringene som gjøres i kommuneplanens arealdel har stor innvirkning på næringens evne til å skape verdier. Planretningslinjene for arealbruk og mobilitet legger føringer for dette arbeidet. Treindustrien vil gi følgende innspill til høringsforslaget:

Overordnet om høringsforslaget:

Treindustrien savner tydeligere avklaringer mellom ulike hensyn i de foreslåtte retningslinjene for areal- og mobilitetsplanlegging. Dette gjelder særlig for kommunene. I tiden fremover vil de stå ovenfor mange faglig og politisk sammensatte arealkonflikter, men ha begrenset kapasitet og kompetanse til å gjøre gode prioriteringer. I kommuner flest vil innbyggerne bli eldre, og det lovpålagte tjenestetilbudet vil utgjøre en stadig større del av budsjettet. I en slik situasjon vil det være krevende å balansere lokale utviklingsønsker mot nasjonale natur- og klimamål, og uten et solid kunnskapsgrunnlag vil det være vanskelig å finne løsninger som ivaretar begge behov.

Kommunene trenger derfor tydelige føringer å forholde seg til – retningslinjer som ser ulike hensyn i arealpolitikken *i sammenheng*. Arealkrevende industri og ny infrastruktur, men også nødvendig boligbygging, vil kunne legge press på naturverdier og -ressurser. Vi mener at statlige planretningslinjer bør ta et tydeligere standpunkt – der disse hensynene balanseres, og der de gode løsningene fremheves ytterligere. Det vil styrke den lokale planmyndighetens evne til å finne fornuftige kompromisser, og kan redusere behovet for innsigelser og mekling som forsinker mange lokale planprosesser.

Treindustrien forventer at KDD koordinerer utformingen av de foreslåtte planretningslinjene med KLD og LMD, slik at de kommende stortingsmeldingene om natur og klima er forenelige med retningslinjene som foreslås her. Merk at den skog- og trebaserte verdikjeden er avhengig av forutsigbare rammevilkår, og at plutselige endringer i regjeringens politikk vil være svært skadelig for norsk industriutvikling. Det vil svekke næringens konkurransekraft og investeringsevne og skape usikkerhet i virksomheter over hele landet.

Om noen enkeltpunkter:

3.1 om samordnet areal- og transportplanlegging:

Her heter det at "nye utbyggingsområder bør lokaliseres med tanke på å [...] ta vare på eksisterende bygninger og infrastruktur der dette finnes". Treindustrien vil påpeke at by- og stedsutvikling også innebærer å *videreutvikle eksisterende bygningsmasse med påbygg, gjenbruk og transformasjon, og å bruke "grå arealer" for å dekke nye samfunnsbehov*. (se også punkt 6.6)

3.6 om næring og industri:

Her fremkommer det at "effektiv og sikker trafikkavvikling og god framkommelighet for godstransport skal ivaretas i planleggingen". Treindustrien støtter dette, men vil at "god framkommelighet for godstransport" utdypes videre. *Framkommelighet* er ikke ensbetydende med en *rask og effektiv fremføring av gods*, hvilket bør være målet i kommunens samferdselsplanlegging. Treindustrien håper at retningslinjene kan øke bevisstheten rundt dette.

3.9 om jordvern:

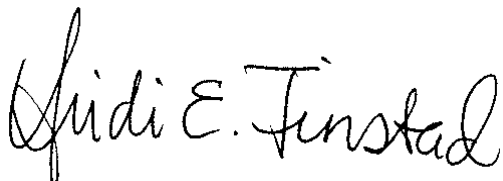
Her står det at "fortetting og transformasjon skal kartlegges og bør utnyttes før det vurderes å ta i bruk dyrket eller dyrkbar jord til utbyggingsformål". Treindustrien støtter dette. Samtidig må en *unngå at skog blir erstatningsareal for tapte jordbruksarealer* – i tilfellene der det åpnes for utbygging på matjord. Når EUs avskogingsforordning (EUDR) trer i kraft vil tømmer fra arealer som avskoges til jordbruk ikke kunne omsettes, og den aktuelle grunneieren vil havne i en svært vanskelig situasjon. Avskoging er også uheldig fordi det reduserer den langsiktige karbonlagringseffekten fra skogen.

6.6 om boligbehovsanalyser:

Regionale boligbehovsanalyser er et godt verktøy for å sikre tilstrekkelig og variert boligbygging. Slike analyser blir mer anvendelige i planprosessen når *det settes et måltall for nye boliger*. Det styrker målet om flere og mer varierte boliger, og passer godt med regjeringens ønske om en helhetlig og aktiv boligpolitikk.

Vi ber om at presiseringene over kommer med i planretningslinjene.

Med vennlig hilsen
TREINDUSTRIEN

Heidi Finstad
Adm. direktør